

E-DEFTER UYGULAMALARINDA SON DURUM

A. GİRİŞ

14.02.2025 tarih ve 32813 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğ ile belge ve defterlerin dijital ortama taşınması çalışmaları devam etmektedir. Bundan önce 08.11.2024 tarih ve 32716 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5 Sayılı Tebliğ ile bilanço usulünde tutulan defterlerin e-Defter şeklinde tutulması zorunluluğu getirilmiş; 31.12.2024 tarih ve 32769 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6 Sayılı Tebliğ ile de envanter defterinin elektronik ortamda tutulabilmesi imkanı sağlanmıştır. Bu sirkülerimizde e-Defter uygulamalarında geline son nokta özetlenmeye çalışılmıştır.

B. ELEKTRONİK ORTAMDA TUTULABİLECEK DEFTERLER

Türk Ticaret Kanunu’na göre tacir sıfatına sahip kişilerin bu kanunda sayılan defterleri tutması zorunludur. Vergi Usul Kanununa göre bazı şartları sağlayan tüccarlar ve çiftçiler ile ticari şirketler, kurumlar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri ve de serbest meslek erbabının defter tutması zorunludur. Damga Vergisi Kanununa göre Anonim Şirketlerin damga vergisi defteri tutma; diğer yasal düzenlemelere göre de bazı kişi ve kurumların çeşitli türden defter tutma yükümlülükleri bulunmaktadır.

Mevcut yasal düzenlemelere göre elektronik ortamda tutulabilecek defterler aşağıda olduğu gibidir.

Defter Türü	Elektronik ortamda tutulabilme imkanı ile zorunluluk durumu
Yevmiye Defteri	5 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile 01.01.2025 tarihinden itibaren elektronik defter şeklinde tutulması zorunlu .
Kebir Defteri	
Envanter Defteri	6 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile 01.01.2025 tarihinden itibaren elektronik defter şeklinde tutulması mümkün. Zorunlu değil. Bu defter fiziki olarak tutulmaya devam edilebilir.
İşletme Defteri	486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile basit usule tabi mükellefler ile serbest meslek erbapları (noterler ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar hariç) 01.01.2018, diğer mükellefler ise 01.01.2019 (serbest meslek kazanç defteri yanında işletme hesabı esasına göre defter tutanlar açısından 01.01.2018) tarihinden itibaren Defter Beyan Sistemini kullanarak defterlerini elektronik ortamda tutmaları zorunlu .
Serbest Meslek Kazan Defteri	
Ortaklar Pay Defteri	Kuruluşu 01.01.2026 tarihinden sonra tescil olunacak tüm ticaret şirketleri kuruluşlarının tescil tarihinden itibaren; bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktöring şirketleri, tüketici finansmanı ve kart hizmetleri şirketleri, varlık yönetim şirketleri, sigorta şirketleri, anonim şirket şeklinde kurulan holdingler, döviz büfesi işleten şirketler, umumi mağazacılıkla uğraşan şirketler, tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketleri, ürün ihtisas borsası şirketleri, bağımsız denetim şirketleri, gözetim şirketleri, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri, Sermaye Piyasası Kanununa tabi şirketler ile serbest bölge kurucusu ve işleticisi şirketlerin, 01.07.2025 tarihinden itibaren bu defterleri elektronik ortamda tutmaları zorunlu . Yukarıda sayılan; özetle kuruluşu ve ana sözleşme değişikliği izne tabi şirketler dışındaki mevcut şirketlerin bu defterleri için zorunluluk bulunmamaktadır. Ancak ihtiyari olarak bu defterleri elektronik ortamda tutmaları mümkündür.
Yönetim/ Müdürler Kurulu Karar Defteri	
Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri	

Yevmiye, Kebir, Envanter Defterleri GİB tarafından oluşturulan www.edeften.gov.tr adresindeki e-Defter portalı vasıtasıyla, İşletme ve Serbest Meslek Kazanç Defteri yine GİB tarafından oluşturulan [https://defterbeyan.gov.tr/](http://defterbeyan.gov.tr/) Defter Beyan portalı vasıtasıyla, Pay Defteri, Yönetim Kurulu Karar ve Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defterleri ise Ticaret Bakanlığı tarafından oluşturulacak (Muhtemelen MERSİS) sistem vasıtasıyla uygulama alanı bulacaktır.

Pay Defteri, Yönetim Kurulu Karar Defteri ve Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defterlerini elektronik ortamda tutmak zorunda olan veya ihtiyari olarak bu defterleri elektronik ortamda tutmak isteyen şirketler, mevcut defterlerinin kapanışını İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğ ekindeki (Ek-1) karar örneğiyle notere yaptıracak ve bu defterleri elektronik ortamda oluşturmaya başlayacaktır.

Elektronik ortamda tutulan Pay Defteri, Yönetim Kurulu Karar Defteri ve Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defterlerinin açılış ve kapanış onayı bulunmamaktadır.

Defterlerini bu şekilde elektronik ortama taşıyan şirketlerin bu sistemden çıkmaları mümkün değildir.

Ayrıca Pay Defteri, Yönetim Kurulu Karar Defteri ve Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defterlerini elektronik ortamda tutacak olan şirketler bu defterleri Tebliğ ekinde (Ek-2) yer alan elektronik defter kullanıcısı bildirim formu aracılığıyla atadıkları sistem kullanıcısı vasıtasıyla kullanabileceklerdir. Sistem kullanıcısı birden fazla kişi olabileceği gibi şirket yetkilileri veya üçüncü kişiler de sistem kullanıcısı olarak atanabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,